

Metodická příručka aktivity 6
**Aktivní občan - jak se mohu podílet na
veřejném dění**
Projekt CZ.1.07/3.1.00/37.0204
„Další vzdělávání občanů Liberecka“

Metodická příručka **Aktivity 6**

Aktivní občan – jak se mohu podílet na veřejném dění

I. ÚVOD

Popis projektu

Projekt vznikl na základě zkušeností konzultantů Občanské poradny a jeho obsah vychází ze statistických údajů o množství a oblastech řešených problémů klientů. Jeho cílem je zvýšit kvalitu občanských kompetencí a finanční gramotnost obyvatel Liberecka a Jablonecka jejich aktivním sebevzděláváním. Struktura a obsah vzdělávacího programu je přímo závislá na definování výstupů k řešení negativních životních situací, s cílem osvojit pozitivní postoj ke změně.

Vzdělávání probíhá inovativními metodami. Základním informačním zdrojem je písemný materiál (počítačová prezentace), jehož obsahem je výklad vybraných témat, doplněný interaktivními prvky, které mají posluchače motivovat k zamyšlení nad prezentovanou tematikou, např. formou testu, vypracováním úkolu, praktické ukázky, nácvik jednání. Dále je využíváno motivačního vyprávění, jsou uváděny modelové příklady. Lektor je odborníkem na danou tematiku, schopný reagovat na dotazy posluchačů, stává se moderátorem hledání řešení problému samotnými posluchači, kteří si touto formou fixují získané informace.

Evaluační proces jednotlivých aktivit vzdělávání probíhá na základě hodnocení seminářů posluchači metodou semaforu.

Cíl metodiky

Cílem metodiky je popsat charakter, průběh a zajištění jednotlivých dílčích témat klíčové aktivity č. 6 „Aktivní občan – jak se podílet na veřejném dění“ se záměrem zajistit udržitelnost projektové aktivity tak, aby bylo možné v budoucnu připravit a realizovat diskuse zaměřené na tuto problematiku, a tím multiplikovat výstupy této aktivity.

Popis uplatnění metodiky

Vzhledem k charakteru témat klíčové aktivity je zřejmé, že obsah aktivity zůstává v platnosti i po ukončení celého projektu a potřeba diskutovat s veřejností na toto téma bude žádoucí i v budoucnu. Tato metodika by se tak měla stát základním východiskem pro realizaci takových diskusí vymezených klíčovou aktivitou.

Při diskusích v této aktivitě mohou občanů projevit svoje názory na dění ve svém okolí/komunitě. Mohou poznat jiné občany, které dění v jejich okolí také zajímá. Získávají zkušenosti s diskutováním na různá témata, s konfrontací s jinými názory, často velmi odlišnými od vlastních.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Témata

- Jak se mohu jako občan podílet na veřejném dění
- Jak mohu já, jako občan, přispět ke zlepšení občanské společnosti

II. METODIKA PŘÍPRAVY DISKUZÍ

Důvod výběru tématu „Aktivní občan – jak se mohu podílet na veřejném dění“

Při práci v občanské poradně, i při setkávání s občany při různých akcích, kterých se členové sdružení účastní, jsme stále svědky debat občanů o současné situaci. Nejen o situaci v politice obecně, ale také o situaci v komunální politice, o soužití se sousedy, o situaci v obci, regionu. Všechno jsou to témata, která občany zajímají, každý občan někde žije a může se ke kvalitě života ve svém regionu vyjádřit – myslíme si, že by občané měli mít takovou možnost – proto jsme zvolili také toto téma.

Cílová skupina

Občané Liberecka a Jablonecka ve věku od 18 do 64 let, kteří žijí v Libereckém regionu.

Má-li být naplněn cíl aktivity, je třeba, aby skupina účastníků diskusí byla motivována k projevení svého názoru, k aktivnímu vyjádření svých názorů na společenské dění. Z tohoto důvodu je vhodné se zaměřit na občany jako takové a pokusit se pojmout širokou oblast veřejnosti.

Publicita

Publicita této klíčové aktivity by měla být zajištěna rozličnými formami s ambicí oslovit co nejširší plénum cílové skupiny. Při zajištění publicity této klíčové aktivity se osvědčily následující formy:

- veřejné sdělovací prostředky lokálního charakteru (regionální rozhlasové stanice apod.)
- výlep propagačních materiálů - pozvánek na veřejně dostupných místech (např. v dopravních prostředcích, školách, soudech, městských úřadech, knihovně, informačních střediscích úřadu práce, ordinacích lékařů, domech s pečovatelskou službou, centrech pro seniory, centrech pro matky s dětmi, stacionářích...)
- mailové pozvánky, případně telefonické či osobní pozvání na základě kontaktů databáze účastníků předešlých akcí
- distribuce tištěných letáků a brožur (např. v budovách ÚP, domovech pro seniory, školách apod.)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah aktivity

Klíčová aktivita je složena z veřejných diskuzí a panelové diskuze :

Téma veřejných diskuzí – **Jak se jako občan mohu podílet na veřejném dění.**

Téma panelové diskuze – **Jak mohu jako občan přispět ke zlepšení občanské společnosti**

III. REALIZACE VEŘEJNÉ DISKUZE A PANELOVÉ DISKUZE

Jak realizovat diskuzi

Před diskuzí:

Stanovení termínu a místa konání (maximálně vyjít vstříc časovým možnostem účastníků, přizpůsobit čas a místo konání cílové skupině) a nejen to, je také nutné zjistit konání dalších akcí na podobné téma, zda se nekoná zasedání zastupitelstva apod.

Zajištění místa konání (rezervace místnosti, uspořádání stolů a židlí, věšáky)

Zajištění moderátora – je vhodné najít moderátora se zkušenostmi z veřejných debat, je často potřeba účastníky usměrňovat, limitovat délku projevu apod.

Zajištění diskutujících – je dobré kontaktovat místní aktivisty, zástupce neziskových organizací, volené zástupce a domluvit s nimi účast na diskuzi, sdělení svých zkušeností nebo názorů k danému tématu

Zajištění vybavení prostoru (příprava technického vybavení: dataprojektor, počítač, vlaječky...)

Propagace diskuze a distribuce pozvánek na diskuzi

Příprava prezenční listiny, označení místa konání (šipky, směrovky)

Příprava evaluačního formuláře (metodou semaforu)

Zajištění materiálu k semináři (informační brožury, poznámkové bloky, psací potřeby pro účastníky, propagační materiály k projektu)

Zajištění občerstvení účastníků (čaj, káva, minerálka, cukr, sušenky, chlebíčky), hrnky, sklenice, lžičky apod.

Na diskuzi

Podepsání prezenčních listin

Podepsání dohody s moderátorem

Distribuce doprovodných materiálů

Distribuce občerstvení

Zajištění vyplnění evaluačních dotazníků

Zajištění fotodokumentace

Průběh veřejné diskuze - časová dotace přibližně 120 minut

- Představení moderátora, seznámení účastníků s projektem, s tématy diskuze, s přihlášenými diskutujícími – 5 min
- Vystoupení přihlášených diskutujících
- Diskuze ostatních účastníků (diskuze řízená moderátorem)
- Závěr diskuze – poděkování účastníkům diskuze, žádost o vyplnění zpětné vazby formou semaforu (viz příloha), připomenutí vyplnění prezenční listiny, – 5 min

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Průběh panelové diskuze

Při přípravě panelové diskuze jsme se na základě zkušeností z veřejných diskuzí, které jsme pořádali v rámci projektu, nebo kterých jsme se účastnili, jsem se rozhodli realizovat panelovou diskuzi skutečně jako panelovou.

Všimli jsme si, že účastníci veřejných diskuzí mnohdy nejsou ochotni svoje názory veřejně prezentovat, mají potíže s vystoupením před větším množstvím lidí, složitě se jim formulují myšlenky, které chtějí ostatním sdělit. Svou roli hraje také čas – při veřejných diskuzích zpravidla není příliš mnoho času na to přemýšlet o svém příspěvku. Proto jsme se rozhodli instalovat skutečné panely – jsou vyrobeny z překližky – pokryté velkým archem papíru s předtištěnými otázkami a informací o projektu. Panely jsme instalovali ve veřejné prostoru Krajské knihovny, využili jsme jiných akcí, které se v knihovně také konaly a nechali občanům prostor pro vyjádření se v podstatě anonymně.

Na jednom z panelů byla také zavěšena prezenční listina, ale stalo se také, že se někteří z příspěvovatelů do prezenční listiny nezapsali a při dotazu proč tak neučinili, odpověděli, že chtějí zůstat anonymní.

Volili jsme několik otázek, na které občané psali svoje názory. Po demontáži v Krajské knihovně byli panely umístěny v prostorách sdružení a občanské poradny, kde se na panely mohli vyjádřit také klienti občanské poradny a také účastníci vzdělávacích akcí, které se ve sdružení pořádají.

Po ukončení projektu jsme jednotlivé panely vyfotili a jejich fotky vložili na stránky projektu, na stránky sdružení.

Otázky panelové diskuze:

- **Žijete rádi ve Vašem městě ? Proč ? Ne ? Proč ?**
- **Jaké problémy Vás v místě bydliště nejvíce pálí ?**
- **Na co jste ve svém městě pyšní ?**
- **Kdybyste mohli změnit jednu věc, která by to byla ?**
- **Může občan změnit k lepšímu život v obci, regionu ? Pokud ano, napište jak. Pokud ne, napište, proč si to myslíte.**

Po diskuzi

Úklid

Vyhodnocení evaluačních dotazníků – zpracování připomínek do dalšího semináře

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

IV. PŘÍLOHY

Příloha 1 – fotografie panelů u panelové diskuze

Příloha 2 – evaluační dotazník - semafor

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č.2 – ukázka evaluačního dotazníku – semafor

Tento způsob hodnocení semináře je pro účastníky „nový“ a rychlejší - označí jednoduchým způsobem svou spokojenost se seminářem (nalepením kolečka, čárkou), případně doplní připomínky.

Projekt č. CZ.1.07./3.1.00/37.0204
Další vzdělávání občanů Liberecka

HODNOCENÍ PŘEDNÁŠKY/SEMINÁŘE

Jak se může občan podílet na veřejném dění

Aktivita 6 Aktivní občan

dne: 25.4.2013

moderátor: Jaroslav Tauchman

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

evropský
sociální
fond v ČR

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V. ZDROJE

Uvedené přílohy (včetně všech dalších k uvedené aktivitě) najdete v elektronické podobě na stránkách projektu :

<http://vzdelavani-obcanu.cz/aktivni-obcan.html>

dokumenty ke stažení najdete u jednotlivých témat, případně na záložce ke stažení

VI. AUTOŘI

Realizační tým projektu Další vzdělávání občanů Liberecka.

Vyrobeno 2013

v rámci projektu „Další vzdělávání občanů

evropský
sociální
fond v ČR

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ